

TIDEVARVET

Hygieniska Eleganta Hållbara

Syster tacken
Sjåsen av Måbols, Sångklädere och
ManufakturÄrver Inom heta landet.
A/B Stockholms Vaddfabrik
Stockholm — Liljeholmen
Kungl. Hovleverantör

Vad har hänt?

EN SAMFÖRSTANDSLÖSNING — i uppriktningens tecken? — i försvarsfrågan förordades av Statsministern i hans Upplysning till söndags. Eftersom tanken på en isolerad svensk avrättning nu definitivt avfärdas från diskussionen där förutslämlingarna bättre än någonsin förr, sade statsministern, för den allmänna samlagen kring försvaret och för att verkliga förnåring försvaret hos folket. Även bland socialdemokraterna har på grund av utvecklingen i världen en förskjutning skett i uppfattningen av försvarsfrågan. Man vill inte längre nedrustning men man hoppas att inom närvarande kostnadsram kunna skapa ett militärt värn för vår framtida.

Statsministerns uttalande lärnar i tydligt ljus om hans partis inställning till pacifismen intet övrigt att önska.

NATIONERNAS FÖRBUNDS SANKTIONSKONFERENS har just ställt sanktionernas ikraftträdande till den 18 november samt uppdragit åt ett underutskott att behandla sanktionernas utsträckande även till kol, järn och olja. I Englands och Frankrikes händer lade konferensen den fortsatta medlen — naturligtvis inom Folkförbundets ram.

DE ITALIENSKA TRUPPENA ha under en långvarig offensiv trängt fram i Abyssinien. Flera svåra luftfall uppses under de senaste dagarna ha krävt talrika offer såväl bland soldaterna som civilbefolkningen. En oväntad regnerperiod och svår livsmedelsbrist har för närvarande hindrat offensiven, men trupperna stå icke långt från det viktiga Mahala.

STARKT ÖKAD VAPENHANDEL i hela världen under 1934 meddelar Nationernas Förbunds nu offentliggjorda statistik. 1933 var siffran omkring 33 miljarder kr., 1934 41 och halv miljard. Kina, Bolivia och Paraguay höra till de största köparna.

STOR MAJORITET FÖR MONARKIN var resultatet av den allmänna folkomröstningen i Grekland, där omkring 97 procent anslöt sig till restaurationen. Kung Georg förbereder nu sitt återinträde som regent. Enligt nuvarande regeringschefen Kondytis är monarkin absolut nödvändig för Grekland och den vinjördes icke utan orsak av våra öfjörnlömliga förfäders.

EN TYDLIG HOGERTENDENS har gjort sig gällande vid de nyligen förtagne municipalvalen i England. Arbetarpartiet och liberterna ha förlorat, de förändringarna med.

FIDEIKOMMISSENS AVVECKLING är föremål för ett i dagarna framtagit lagförslag. Utredningen visar att det i Sverige finns fideikommissgömdar till ett sammanlagt taxeringsvärde av nära 184 miljarder kr. Lantgendomarna utgöra omkring 154 miljoners taxeringsvärde, varav enbart Skåne bidrar med nära 70 miljarder.

STAUNING HAR TILLKÄNNAGIVIT sin nya ministerlista. Justitieminister Zahle och undervisningsminister Borgberg samt Hauge, Dahl och Friis-Skotte

Folkens Krav till regeringarna.

Den på initiativ av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet tillkomna fredsmannafestationen söndagen den 3 november hade samlat intresserade på ett stort antal platser i Sverige, där möten och föredrag, demonstrationer eller fredsvesper i kyrkorna voro ordnade. På flera platser hade ett större antal lokala föreningar av olika slag ställt sig bakom opinionsyttringen, medan det på andra håll var enskilda intresserade som ordnat möten. Aktionen ingår i den av Amerikas Fred och Frihet startade av den amerikanska regeringen, som går ut på att samla den allmänna fredsviljan på bred bas till en protest mot kriget. Tusentals män och kvinnor antogo i söndags ett uttalande av denna innebörd. Ett manifest, utarbetat av Svenska Sektionen för av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet föreläsnings och antogs vid möten på flera orter.

Bland de städer från vilka meddelanden redan ingått äro flertalet Skänestäder, där fredsdagen synes ha fått ett särskilt högtidligt förlopp. I Malmö, Lund, Ystad och Kristianstad t. ex. voro både möden och demonstrationer anordnade med flera hundra deltagare. I Stockholm var, som vi förut nämnt, ett stort möte med 500 deltagare anordnat i Bor-

garskolan, med fru Ester Lutteman och fröken Matilda Widgren som talare. Äland övriga städer äro Uppsala, Norrköping, Strängnäs, Eskilstuna, Örebro, Askersund, Gävle, Eksjö, Växjö, Jönköping, Tranås, Falkenberg, Vänersborg m. fl. Dessutom ett stort antal mindre och större orter. Sammanlagt ha rapporter hittills ingått från ett 40-tal. Deltagaranalet synes ha växt mellan ett trettiotal på de minsta platserna och upp till 600 å 700 — det var Arvika och Kristianstad som ståtade med den imponerande siffran.

Bland de talare som varit i elden äro många av Fred och Frihetens kända namn. Överallt uttogs ett uttalande, Folkens krav till regeringarna, där det heter:

Vi kräva en snar och samfundlig aktion genom Nationernas Förbund för att hejda ökning av rustningsarna och avsluta ett universellt fördrag om omedelbar nedrustning; som ett steg mot fullständig världsavrustning, att fullständig befrielse internationella organ för fredlig lösning av mellanfolkliga konflikter, att genom internationella överskommelser säkerställa en ordnad världsekonomi på grundval av folkens behörande av varandra.

(Forts. å sid. 2.)

Finlands kvinnor protestera mot kriget.

En fyrtiotal kända kvinnor i Finland ha publicerat ett uttalande, där de söka mobilisera en aktiv kamp mot kriget, för det rådande krigssystemets ersättande med ett fredligt rättssystem. Kriget är åter hotande nära, heter det. Med förlärande lätthet kan krigsbränder i Östafrika sprida sig över Europa, så intensivt som det är at ralat rustats för. Men ett världskrig betyder en världskatastrof.

Ty det nya kriget blir inte mera blott en strid mellan väpnade män längs bestämda frontlinjer. Det blir framför allt ett massmord med tillhjälp av gas, spräng- och brandbomber på en skyddslös civilbefolkning. Det som först sker i ett nytt krig är flynggrepp på fiendelandets livscentra. Det blir således civilbefolkningen — hemmen — som får ta emot den första, kanske avgörande stöten. Mot dessa angrepp finns inget effektivt skydd för alla, det erkänna även de sakkunniga, av praktiska och ekonomiska skäl kan endast en bråkdel av befolkningen på den för luftanfall utsatta orten räknas på att bli räddad. Och framför allt äro de mindre barnen räddningslösa dömda till döden.

Skola kvinnorna passivt acceptera detta öde för sig och sina barn? Skola de stilltägande invånare att denna fasansfulla förödelelse övergår deras hem, deras land? Från många håll ljuder redan otaliga kvinnors fasta nej. Stora fredsmöten ha denna höst hållits i olika länder såsom Sverige, Norge, Danmark, England, Holland, Amerika, resolutioner ha fattats, deputationer sända till Natio-

ernas förbund med krav på snabb återupptagande av nedrustningskonferensens arbete. Kvinnorna i alla länder, där en fri opinionsbildning ännu är möjlig, skola mobiliseras ut för aktiv kamp mot kriget och dess orsaker längs handlingslinjer, som säkerligen efter hand skola utkristallisera sig ut i den gemensamma orrygliga viljan att ersätta det nu rådande krigssystemet med ett fredligt rättssystem folken emellan.

Vi kvinnor måste bli medvetna om vårt ansvar som vakna samveten i en splittrad värld, behärskad av krigsspyks och kapprustningsvanvett. Vi måste bli medvetna om att vi, hela världens kvinnor, äro en makt, om vi trovistvis och solidariskt gå in för förverkligandet av parollen *Nei med vapnen i alla länder!*

Just nu är tiden inne för en god sammanslutning och handling. Snart kan det vara för sent!

I alla nordiska länder firar man i november en fredsdag med fredsmöten, fredstal, fredsböner. Det är åter ett försök att samla nordens kvinnor till massdemonstration av en aktiv fredsvilja. Helt visst vilja också vårt lands kvinnor vara med i en sådan gemensam uppslutning kring fredsidén.

Bland undertecknarna märkas flera äro i Sverige kända namn såsom Helle Connelin, Aamte Furuhjelm, Hedvig Östlund, Lucia Hagman, Tilmä Hainari, Vera Hjell, Toini Iversen, Greta Langenskiöld, Ragna Ljungdell, Eva Segerstråle, Milja Sillanpää, Signe Lagerborg-Stenius, Nina Strandberg, Ester Stühberg, Thyra von Beetzon-Ostman.

Kejsarens nya kläder.

De senaste underrättelserna från Tyskland tyda på växande nöd och ekonomiska svårigheter: åtstramrad livsmedelsförörning, växande arbetslöshet, bristande råvarutillgångar.

En förlattare i Irene Herands tidning, *Gerechtigkeit*, går närmare in på förhållandet mellan den nazistiska propagandan och det ekonomiska nödläget.

Alltsedan Tredje Rikets genombrott har jag ofta tänkt på den lilla historien om kejsarens nya kläder, skriver han. Bedragarna recept är ju så enkla: De nya kläderna är den nya regimen alla framsteg, uppyplåda löften och välsignelser. Den som inte kan se dem har avslöjat sig själv. D. v. s. inte som i sagan, såsom oduglig för sitt yrke eller otillstånd dig, ty det gör inte så mycket i Tredje Riket. Nej, han blir märkt som mindervärdig ifråga om anlag och härstamning eller t. o. m. som marxistiskt bestämd. Den som inte ser de nya kläderna, ser att Hitler leder sitt folk mot

stora tiden, den är ett rött ägg. En utmärkt provtest!

Man frågar sig ofta, säger författaren, hur en sådan allmän förvirring kan vara möjlig. Det är som i sagan. Ingen har sett de nya kläderna, ingen har märkt några framsteg i Tyskland, men ändå tror man sig vara skyldig sig själv att berömma framgångarna på alla områden. — Därför måste man så mycket mer beundra energi och den andliga kraften hos de människor som nu leva i Tyskland och ändå kunna hålla sig fria från den skickligt iscensatta massuggestionen. Propagandaministeriet har de mest raffinerade sätt att elda upp hänförelsen för de nya kläderna när den hotar att slockna. Man vet egentligen alldeles för litet om dessa saker. Men det är alltid intressant att iaktta propagandas metod. Det händer nämligen bland att meddelandena till tidningsredaktionerna inte bara innehåller vad tidningarna får skriva.

(Forts. å sid. 4.)

ha avgått, medan socialminister Steincke blivit justitieminister och dessutom distinktiliga omändringar inom ministeriernas organisation vidtagits. Förändringarna innebära åkät inflygande för lackföreningsrörelsens män.

RADIKALA PARTIET i Frankrike tillkännagav vid sin nyigen hållna kongress ett starkt missnöje med Laval's eftergivlighet mot de växande fascistorganisationerna. Herriot förordade regeringen mot Daladier. Men resultatet blev en

kompromisslösning, som kräver skärpta åtgärder.

LIVSMEDELSBRISTEN I TYSKLAND har förmått ett påbud om vissa kött- och smörlosa dagar i veckan. Polisen ingriper emot prisocser och otillåtna lagring av lantrapsprodukter. Livsmedelsker förekomma åter i Berlin — som under krigs- och krisår.

Här finns bara "vi".

Borensberg, det vackra samhället vid sjön Borens västra strand, har bland andra sevärdheter ett glasbruk, som sedan några år tillbaka äges och drivs av arbetarna själva. Det är en ganska intressant historia, som ger ett bra exempel på vad företagsamhet och sammanhållning kan åstadkomma i en svår situation.

Borensbergs glasbruk hotades av drivitsedläggning, då tillverkningen, som helt utföres för hand, hade svårt att stå sig i konkurrensen med maskintillverkningen. Detta skulle betyda arbetslöshet för hela arbetarstämman, en grupp skickliga yrkesmän, till stor del utbildade från de småländska glasbygderna — en gång. Och detta i sin tur hade varit detsamma som att kommunen lätt övertaga försörjningsbördan. Läget var alltså ur samhällets synpunkt förtvivaligt. — Nu äro 64 personer, gamla och unga, sysselsatta och få varje vecka hämta sin avlöning från bruket.

Både detta och mycket annat ur glasblåsningens historia lära vi veta vid ett besök vid bruket, med arbetsledaren och styrelseordföranden herr Hjalmar Råberg, själv mångårig glasblåsare, som älskvärd föreläsare.

Borensbergs glasbruk ligger vackert vid den höstblå kanalen några kilometer utanför själva samhället. Det är en gammal anläggning med en måleriskt rödfärgad hytta omgiven av brorika glasbågar och sandföremål. Fabrikationen, som fortfarande är helt hantverksmässig, omfattar uteslutande buteljglas, öl- och vinflassor samt stora svågörkörlflassor på 5 och 10 liter.

Det är fascinerande att iaktta de skickliga männen framför ugnens röljande öppningar, där de med efterhålligt snabba och ändamålsenliga rörelser svänga sina glödande glasglukor, blåsa upp dem med sina lungors fulla kraft — särskilt när det gäller de stora glasen går det åt mycket luft — och slutligen ge dem den rätta formen.

Glaset hämtas ur den stora ugnen i mitten av samfångaren, som efter ågonnigt berättar precis hur mycket glasmassa han skall ta på sin pipa. Buteljman passerar sedan i tur och ordning lagets fem man, som var och en har sina noga preciserade uppgifter i processen. När flaskan är färdig hämtas den på kupiga spadar av unga flickor, som bär buteljerna till härdningsugnen, där de staplas upp i högga varv av en arbetkonstnär med ett spets.

(Forts. å sid. 4.)

AB. Sjötteckens Skulpturtekniska Utbildningsinstitutet
Drottninggatan 71 A, STOCKHOLM.
Tel. 21 33 10. Sveriges skulpturstatuans understödda Högskolorskola för herr- o. damskulptörare under yrkeskontroll.
Begär prospekt.
Mönster med vistående varumärke garanteras för god passform.
Begär pristlista.

Radikal
politisk
vecko-tidning.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

**Eva Andéns
Advokatbyrå**

Inneh.: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrländsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

**Stockholms stads Poliklinik
vid Kornhamnsgorg 4**

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—110 f.m.

**För händenskapet och
dess sjukdomar.**

För medelåra kostnadsfritt, för andra mot
erläggande av 2 kronor.

**Alma Axelssons
FÖRLOSSNINGSHEM**

LINNEGATAN 19

Mottager inackord/ även för längre tid.
Tryckt och ogen. välrök.
Tel. 778 24.

Vid dödsfall, rådfråga först
ARVID HOLMS
Begravningsbyrå

S:t Erikslg. 86 (nvid S:t Erikspl.)
om priser m. m. innan beställning
göres.

Tel. 31 88 40 - 30 89 52 ankn. tost.

TANDKLINIKEN
Södermalmsstorg 4

Mottagn. vard. 10-11, 5-8, lörd. 10-5.
Annan tid efter överensk. 40 77 10.
Leg. tandl.

Kostnadsfri rådf. Billig tandvård.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Elegant. Tel. 20 95 92. Företagskass.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.

Mottagning 11-2. Rådfrågning även per
korrespondens. Begär prospekt och frå-
gestLista. Leg. läkare.

Adress: Uplandsgatan 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Uno Oldenburg J:or

Jur. Kand.

Drottninggatan 4, tel. 21 30 44.

Alla slags juridiska uppdrag: Rättegän-
gar, skilsmässor, boskilling, aktenskaps-
förord, boupp-tecken, testamente.

Armehanddukar 86 cm.

laga, bellaste, ränsliga, med hängare, sårbart o-
ställiga, passande till såväl köka- som förtäring-
dukar, pris endast 6,50 pr dosa. Obs! 3 dosor
fraktfritt.

Osarksons Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 * Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GOTGATAN 52 " " 333 90

RES TILL Rönninge Gärd,
Fränsingsarmens Pensionat och Vilohem,
Rönninge, tel. 19. Röttyld vidort. Bra
rum. God husmanskost. Fullt modernt.
Moderat pris.

OBS! NARA STOCKHOLM!
Förstärkare H. Johanson.

Torine Torines

Symaskinsreparationer och verkst. Isidorson. — En-
stingvarus. Singel tr. 25 kr., till elektr. tilligt.
Absolut tillgäng. med elektrisk garant.

RAOVALDST. 3, v. Hornsg. 24. Tel. 43 32 82.
och Klara N. Kyrkog. 29, vid Posten. 21 33 18.

ROSENDAHLS VILOHEM 18

Rönninge
för Klens och Trötta
Hägt beläget vid skog.

SPRID
Amelie Posse-Brázdová's
broschyr
**En kampsignal
mot kriget!**

Den kan rekvideras för utdelning från
Tidevarvets exp., Triedwaldsgränd 2,
3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Aktuell broschyr
utgiven av
Förbundet för Kristet Samhällsliv:
Folkgemenskap
av Alf Ahlberg.
50 öre.

Birkagårdens Förlag
Karlbergsvägen 86 B • Stockholm.

**Besök i dag
Utställningarna
HEM och TEKNISKT NYTT**

Konst, stöjd, livsmedel m. m. Fru
Anna Olsson, Tyringe, demonstrerar
grönsockers användning i hus-
hållet kl. 4.

Öppet vardagar 11—9, söndagar 1—9.
Entré 50 öre.

Svea Mässhallar, Sveavägen 61.
Spårvagn 14, buss 55 och 57.

**Ät dem som
önska något
bättre!**

Folket i Bild

Det arbetande folkets bild-
journal och veckotidning.

Pris 25 öre.

Universell gudstjänst

varje söndag kl. 11,30 f. m.

Snickarbacken 6
(intill Engelbrektsplan)
Sufirörelsens kyrka för alla.

kvalitet i Frukt
FRUKTCENTRALEN

Högaktuell broschyr
Upprustning
Nedrustning
Avrustning ?

Elof Lindbergs reservation i försvars-
kommissionen jämte sammanfattning
av försvarskommissionens
olika förslag

nu utkommen på Fredens förlag. Pris
50 öre. Aterförläsnings- och föreningar
hög rabatt.
Rekvirera genast.
FREDENS FÖRLAG
Mästernsamuelsgatan 71, Stockholm.

Lucks ReklamHäffe

TIDEVARVET

Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid
10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.

Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4
e. m. Postgiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, / åvår kr. 3:25
kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 Öre

ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

**Det
kollektiva
rättsmed-
vetandet.**

Allting har sina utvecklingsperio-
der, sina skeden av blomstring och
erkännande. Detta kallas med ett
banalt ord för »modernt». Och det,
som nu är modernt, är »kollektiv-
ism». Det är inte liktydigt med
kommunism eller socialism, det har
icke någon politisk innebörd längre,
även om det uppstod som motsats
till en överdriven individualism och
en föroljuskad liberalism. Kollekti-
vismen uppträder i alla samhälls-
lager och äsiktsrörelser, i alla ät-
gårdar och all verksamhet. Det är
rätt betecknande, när en dam, som
nyligen flyttat in i ett »modernt»
hus, gick vilse, ty alla hus så långt
man såg voro lika, alla portar, alla
trappuppgångar, alla ornament (el-
ler frånvaron av dylika) voro precis
lika. Skillnaden låg bara i ett num-
mer. Men det gäller intet endast
byggnadskonsten utan allting. Vi
spåra ett sådant uppreppande och
beständigt fantasi i alla byråkratiska
bestämmelser och regleringar, vilka
med omständlighet och kanske
omedvetet gå ut på att genomföra
det kollektiva och personliga. Om
nu detta betydde, att göra det lika
bra och lika billigt för alla, så vore
det ju förträffligt. Men man har
stannat vid att göra allt lika.

Det är något, som fattas, en del
av det kollektiva, som man uteglömt
eller inte har sinne för. Det är ge-
mensamhet i anda. Det är den vär-
diga demokrati ropar efter och utan
vilken den aldrig kan förverkligas.
Det kan ej vara meningen, att allas
ansvar skall bli ingens ansvar. Det
kan ej vara meningen, att kollektivis-
men skall vara — om man så får
säga — en enfald i mängdalen. Den
som saknar det gamla och vantrivs
i det nya, kan visserligen trösta sig
med, att det kommer snart en dag,
när det, som nu är modernt blir
gammmalmodigt. Men det är tröst
för ett tigerhjärta. Varje skede
måste ha något nytt att ge utveck-
lingen. Och det kollektiva, som nu
är tidens lösen, kan ej endast mena
att allt skall vara lika fullt, lika dyrt
och lika enformigt. Dess egentliga
innebörd och avsikt måste vara att
skapa fram ett kollektivt rättsmed-
vetande, en gemensamhetsanda. Det
måste vara grundtanken. Och om
så sker, måste den grundtanken även
genomtränga politiken. Ett kollektivt
rättsmedvetande i politiken är,
vad dagen kräver. Då kommer av
sig själv en ny politik, som varken
är liberalism eller socialism, men det
bästa av de två. Då blev det kollekti-
va levande och skalle kunna förena
gammla och ny tid.

DJURSHOLM
Tallidens Vilohem
rekommenderas. Tel. 366

Folkens krav...

(Forts. fr. sid 1.)
Samtidigt som vi ställa dessa krav till
vår regering, frambrer en stark och sant
utvald opinion i andra länder samma krav
till sina regeringar.

På ungefär hälften av platserna hade
dessa uttalande skärpts genom tillägg av
ytterligare fyra punkter:

- Vi ställa in våra krafter på
att såsom uppfostrare bekämpa den
krigsmoralitet, vilken oaktat betyd-
sefulla humanitära strävanden på ett
hållfullt sätt bredar ut sig och särskilt
påverka ungdomen,
- att arbeta för demokratins upprätthåll-
ande och fördjupande,
- att på alla tillgängliga vägar — i tanke,
ord och handling — verka för inter-
nationellt samarbete och fallt erkän-
nande av andra raser rättigheter för
att nå fram till en hela världen om-
fattande solidaritet,
- att skapa en folkens opinion mot de re-
nerande luftskyddsanordningar för ci-
vilbefolkningen, som äro ägnade att
inge en falsk trygghetskänsla och in-
föra krigets system i det dagliga livet
till hinder för ett fredligt uppbyg-
nadsarbete.

Mot detta kan ställas de av stadsarki-
tekten i Göteborg Uno Ahren helt nyli-
gen publicerade beräkningarna av vad ett
luftskydd för Göteborgs vidkommande
skulle komma att kosta.

»Efter samråd med en av Göteborgs
förnämsta byggnadsingenjörer, och un-
der förutsättning att en del föreningar
görs, har jag beräknat kostnaden för
anordnande av skyddsrum med vad där-
till hör till i genomsnitt ca 250 kr. per
person», skriver arkitekten Ahren. »Detta
gör för 230,000 personer 57,500,000 kr.
Denna summa torde vara mycket lågt
räknad, då kostnaderna i många fall,
t. ex. för att anordna allmänna skydds-
rum, torde kraftigt överstiga det antagna
genomsnittet. Därtill kommer enligt an-
visningarna sändsäckar för sådana hus,
där källartaket ligger över marken, vil-
ket är de flesta.»

Denna kostnadsberäkning har tillkom-
mit som ett tillägg i den synerligen liv-
liga pressdiskussionen efter det stora
möte för några veckor sedan i Göteborg,
där representanter för milittären och de
kivnliga fredsörelserna möttes i en
skarp debatt.

Morgontidningen i Göteborg gör sig
lustig över kvinnornas hela argumente-
ring, men får svar av arkitekt Anna Mohr-
Brannzell, som bl. a. skriver:

**Debatten om
krig och fred.**

Kvinornas opinionsyttringar mot kri-
get ha framkallat många skarpa an-
grepp från motståndarnas sida. Visser-
ligen påstås det att varje fredspropaga-
nda i Sverige är överflödig, emedan alla
i vårt land vill fred. Men bakom många
av de uttalanden, som de senaste veckor-
na gjorts näväl i pressen som i den munt-
liga diskussionen, ligger i varje fall di-
rekta uppmaningar till upprustning.

Sydsvenska Dagbladet skriver t. ex.
»Vårt land står i begrepp att besluta
om en nödvändig reorganisation av sitt
försvarsväsen. För att bevara Sveriges
fred och Sveriges frihet är ett starkt för-
svar nödvändigt.

Dessa demonstrationer, ledda och
iscensatta på sätt som skett, äro för vårt
folks vidkommande hjärtnieriget onöda-
ga. Hos oss finns ingen enda människa,
som behöve omvändas från krigsryta till
fredskärlek. Dessa demonstrationer äro
emellertid ej blott onödiga, utan direkt
skadliga.»

I Malmö hölls också i förra veckan ett
offentligt möte, där överste Broman
talade om Försvarset och Freden. Han
gjorde bl. a. gällande att de plane-
rade luftskyddsanordningarna kunna
verkställas praktiskt taget utan kostnad.
De avse nämligen huvudsakligen plan-
läggning för säkerställande av snabbt
och säkert fungerande av sjukvård-, ord-
ningsmakt, eldstäckningsväsen och repara-
tionsorgan. De syfta alltså till att i
möjligaste mån neutralisera verkningarna
av ett luftanfall, att snarast möjligt
bränga skadade människor hjälp, att sälc-
ka uppkomma eldsvådor och i övrigt min-
ska eller helt upphäva verkningarna inom
sammhällets olika områden, m. a. o. att
det syftar till att snarast möjligt åter
bränga samhället i normala gängor. (1)

**Debatten om
krig och fred.**

Meningen med luftangreppet är väl i
alla fall att göra så mycket skada som
möjligt. Även om målen för bomberna
äro mindre officiellt försöksvara för mil-
itär betonad, så kan gränsen här vara
svår att draga. Bomben kan trilla fel
och gas lå sprida sig. Hur sköta vi
kunna beräkna var bomben träffar och
vara säkra på att den uppsöker just det
kvarter var innevänera öro förberedda.»

Vidare polemiserar han mot dem som
anse det omöjligt att skydda barn med
gasmasker och som »ej kunna tänka sig
möjligheten att slänga på oss själva och
vår unge en gasmask och uppsöka ett
skyddsrum under de minuter ett luftan-
grepp varar på vårt samhälle.»

Varifrån har författaren sina uppgifter
om luftangrepp som verka några minuter?
Jag lysnande uppmärksam på män-
dagens militära experter. Jag tyckte att
jag bland mycket annat fick klart för
mig att ett område kan vara beträkt för
gas flera timmar innan dess användande
verkan ens börjar förnimmas. Och nog
vore det av visst intresse att höra vad
t. ex. bara anordnandet av effektiva
skyddsrum skulle medföra för kostnader
— om de nu ens gå att åstadkomna.»

Storängens Vilohem

rekommenderas för luftombyte och vila. Gott bord. Eleganta rum m. utmärkta
bidåder. Stora sällskapsrum, radio, piano. Stårkande luft, omväxlande prome-
nader, löv- och barrskog. Bad och massage av ex. sjukgymnast. Tel. Storängens
146. Endast 15 minuters resa med tåg eller buss från Stockholm.

Föreningen Årsta • Stockholm
Förstklassigt Damhotell

Norrindagsplan 8-10 (nvid Normalmorgstorg), Stockholm.
Ljusna van med varmt och kall vatten och toalett.
Gott bord. Vacker, trevlig samlingstokaler.

Telefoner: 20 92 07, 20 92 08, 20 95 04, 20 97 50
Telegramadress: Årstaklubben, Stockholm.
Bokstämman 4-50-6 kr. Dubbelrum 8-10 kr.

Vävskolan med mönsterritning och heminredning.
Förbildningskurs: Komposition med provvävning. Färglära med naturstudier.
Materiallära med handspinning. Heminredning med planritning och komposition
av textilier. Nybörjarkurs för hemvävning, yrkes- och pedagogisk utbildning.
Skolhem med billig pension. Tel. 234. Stigtuna Vävskola. Mary van Rijswijk.

Hälsan, viktigast av allt.
Värda Eder hälsa. Effektivt behandlas gift, reumatism, ischias, nervsmärtor, rubb-
ningar i ämnesomsättningen m. fl. sjukdomar enligt Stockholmets metod på
Stockholms Fysikaliska Kuranstalt.

Tel. 62 54 44. Humlegårdsrg. 18. Tel. 61 06 78. Moderata priser. Begär prislista!

NORRKÖPINGS STUVLAGER
KLKDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kostnad. Detta orsaken till våra bill. priser.

Vad kostar en människa?

För någon tid sedan gick genom pressen ett meddelande, senare efterföljt av andra liknande, om ett fall, då en barnförsläppningspatient, som drabbats av försläppning i andningsorganen, förts per flyg från Helsingfors till Stockholm för att om möjligt räddas med hjälp av respirator. På resan åtföljdes han av en läkare och en sjuksköterska, som med konstgjord andning höll honom vid liv. Och fast utgången var mer än oviss, ansåg man att allt som rimligen kunde göras också borde göras för att besegra den dödade sjukdomen.

Telegrammet förmådde intet om att det var ett särskilt värdefullt liv man genom dessa föranstalningar sökte rädda. Det var ett människoliv, och det var nog. Det är läkarevetenskapens syn på saken, och den sammanfaller med humanitetens. Livet i och för sig är ett högt och heligt värde, som så långt det är möjligt bör åtnjuta skydd, t. o. m. i moderlivet. En enda blick på en löpsedel vilken som helst är nog för att säga en, att man här har ett göra med en livsåskådning på avskrivning. Livet är ett negativt värde, och förmågan att förstöra och förinta det är en mätare på kulturens framsteg.

Det är vanskligt att profetera. För några decennier sedan siade skalden om förbrödningens framtidsrike och om det kvinnligt värde i människosin, som skulle frälsa världen. Sen dess har han upplevat världskrigets apoteos av det virila i dess mest brutala former, efterkrigstidens draksådd av hat och hämndlystnad, förbrödningstankens förverkligande i Abyssinien. För att öana väg för framtidens lyckorike ställer man i dessa dagar ett primitivt folk öga mot öga med västerländsk civilisation i dess högsta potens. För den skall mördar man från

Genom mörka natten...

Som fattigpojke, vandrare-gesäll och predikant.
Av KRISTIAN NIELSEN.

En gripande levnadsskildring. Innehåll: En ödesdigra familjestrid. En stormig höstnatt vid havet. En fattig hustrus och moders nöd och ångest. En döende mors sista hälsning till de sina. Från krogen till dödsrummet. Övergivnen och glömd av alla. Bortackorerad för sex långa år. Barnfantasiens framtidsdrömmar. Skövilde förhoppningar. Samhällets svarta fär på 1890-talet. På farliga vägar. I den fria staden Hamburgs förbrötarkvarter. I dödssträngens dal. Sista färdens som vagabond. Lyckligt i hamn. Den första tiden efter omvändelsen. En ny livsuppgift.

Häft. 3; 50, mod. kart. 5: —.

FORLAGET FILADELFIA, Stockholm

En bok
att diskutera

IvarLoJohansson

Kungsgatan

De inflyttades roman
10: —

BONNIERS

EREZ ISRAEL.

Journalistiskt reportage i hög internationell klass, men skrivet av människor, som sökt idéerna under aktualiteten, frisk impressionism, där ögonblicksbilderna konsekvent tjänar syftet att bevisa och upplysa — det är ett par av de fördelaktiga allmänområdena, läsningen av Lise Lindbæk—Max Hodanns bok ger en lust att formulera.

Efter världskriget har zionismen som målmedveten (och under stora svårigheter kämpande) ideell rörelse levat framför allt i Osteuropa, där en majoritet av världens judar är bosatta och där, med undantag av Sovjetryssland, förföljelserna förtgått. Tysklands landsflyktiga judar, åt vilka Europa i mycket liten utsträckning kunnat eller velat bereda arbetsmöjligheter, har starkt ökat rörelsens numerära styrka.

Sedan Palestina, judarnas »Erez Israels», efter fredslutet öppnats för judisk invandring i större omfattning, har utvecklingen där gått snabbt. För närvarande invandrar omkring 60,000 judar årligen. Omkring 1½ % av världens judar bor numera i Palestina. Den speciellt judiska staden Tel-Aviv hade vid krigsutbrottet 1,400 invånare, 1934 över 100,000. Judarna har tillfört landet 45 milj. pund. Deras pengar, duglighet och högkulturella standard har, i förening med en gynnsam konjunkturutveckling, medfört en enorm utveckling för landet. Författarnas skildring av sina intryck från det judiska kulturarbetet i Palestina är ytterligt fängslande.

vanvetigt panik.» Sedan vi frigjort oss från tron på ett helvete efter döden, ha vi i stället med naturens avsky för tomrum flyttat helvetet över till jorden.

Och de allra minsta, de leka och le, lyckligt omedvetna om de storas förhållanden. De slår varje morgon upp sina ögon till en ny dag, full av allsköns spänning äventyr, och de möta allt med en orubblig lit till livets godhet. I sin mjuka knubbighet och spontana livslust äro de en strålande gensaga mot de förtelens demoner en sinnessjuk värld lössläppt. I deras ögon finns ingen skuga av förberäelse för att vi fört dem in i ten tillvaro, där det tydligen gäller att fostra dem, inte för att möta livets krav utan för att utihäda dödens fasor. Inför barnets leende skingras ett ögonblick mardrömmarna, och vi söka intala oss, att den mark, vi trampa ej är ett gungfly, utan terra firma. Vid barnets leende förnimma vi med nästan religiös visshet, att människovärdet, alla motsatta vittnesbörd till trots, är det högsta av alla värden.

Livet har så mycket mening vi själva lyckas förläna det, varken mer eller mindre. Tjugonde seklets historia tecknar sig till att även i fortsättningen bli en hymn till den stora meningslösheten.

Karin Kihlman.

75 öre

till årets slut kostar

TIDEVARVET

vid prenumeration direkt till exp., Triewaldsgränd 2, Sthlm.

Postgiro 1544

Det intressantaste är kanske kapitlet om de kommunistiska jordbrukskolonierna, omfattande omkring 8,000 människor, till stor del intellektuellt mycket högstående personer, vilka sökt förverkliga både zionismens rousseauianska ideal och en ekonomisk kommunism. I dessa kolonier är äganderätten avskaffad, äktenskapet har ersatts med fria, mer eller mindre långvariga, förbindelser, barnen o-händertats av det allmänna och kvinnan är jämställd med mannen.

Men dessa bilder av materiellt upp-sving och ideella experiment är inte det enda boken vill ge. Den underkastar också zionismen kritik och analyserar dess svårigheter.

De senare är inte ringa. England, som är betrott med mandat för Palestina, medger endast en begränsad del av de judiska människoskargar, som väntar på att »vända hem», inträde till landet. Vårre är motståndet från araberna. För judarna är Palestina deras egendomsländ. Araberna, som bott i landet sedan 600-talet, kan naturligt nog inte se saken på samma sätt: för dem är Palestina en o-bedydlig provins av ett Stor-Arabien, vilket inte för närvarande finns till som nationalstat, men som kan komma att förverkligas i en framtid. Judarna, ännu så länge endast fjärdedelen av landets en miljon invånare, betraktar de som obehöriga och orättvist gynnade inkräktare. Utan stödet av England och Nationernas förbund skulle den judiska kolonisationen i Palestina när som helst löpa risken att sopas bort av första bästa våg av arabisk nationalism. Fariga föröbud till en sådan har försporis, särskilt i form av upprepada revolter mot mandataraktarna.

Med dramatisk intensitet berättar författarna om en ung man i en jordbrukskolonierna. Han har gett sig dit ut full av entusiasm över möjligheten att få förverkliga sina idéer och leva fritt som jude. Bland de konflikter, som så småningom kommer honom att vantrivas träder en i förgrunden: motsättningen mellan hans internationella ideriktning och den nya trånga nationalism, som be-gå av förebråelse för att vi fört dem in i härskar Palestinas judar. Den mot-sättning blir honom för stark, han bryter sig ut och hoppas finna en friare in-ternationell inställning i Sovjetryssland.

Här berör författarna kärnpunkten i kritiken mot zionismen. Vilken starkare rätt har judarna att betrakta Palestina som sitt än araberna? Judarna har också invandrat en gång. För 2000 år sedan miste de landet. I 1300 år har araberna bebott det. Vems är Elsass-Lothringen? Fransmännen, eller tyskarna, eller fransmännen? Är Skåne danskt, därför att det tillhörde konungariket Danmark 1600? Denna sterila frågeställning måste också zionismen släpa på.

»Nu da nasjonalismen sitter i höisetet, sproget er blitt ophøjet til konfesion og 'rasen' til sakrament, nu er det jødene som drar til Palestina for å skape et nasjonalt hjem, for å dyrke sine forfedres jord, for å slippe utda en fientlig om-verden, for i fred å få uttrykke sig på en uforståelig og antikvert tungemål.»

I det judiska Palestina blomstrar nationalismen och dess utväxter är de vanliga. Den utdöda hebreiska bibringens ett konstlat liv som officiellt språk. Euro-péer, som kommer i bil in till Tel-Aviv, hejdas under okvädnissord på gatan, därför att de tagit en arabisk chaufför. Intes den kommunistiska kolonin har en tanke på att försöka avhjälpa eländet i den arabiska grannbyn. I Tel-Aviv finns det ironiskt nog till och med judiska branskjortor!

Zionismen, den judiska nationalismen, är en följd av förföljelserna mot judarna, inspirerade i sin tur av andra folks nationalism. Att just judarna, som lidit så

En människa vaknar

Av Harry Lindquist
(förf. till »Storstadens son»,
förra säsongens best seller).

»Om läsaren lägger bort boken oberörd, kall och liknöjd, har den skrivits förgäves, säger förf. i förordet. Han kan emellertid känna sig fullkomligt trygg.»

Göteborgs Veckotidning.

»... icke allenast ett nöje utan även en kulturell plikt att rekommendera »En människa vaknar».

Folkskolllärarnas Tidning.

»En människa vaknar» har egenskaper som gör att den med säkerhet kommer att bli säsongens mest lästa bok.»

Tidn. Blå Bandet.

Tag hem boken i dag!

3:dje uppl. exp. redan.

Populär pris, häft. kr. 2:75, klob. kr. 4:25.

I bokhandeln eller från

Harriers Bokförlag A.-B. Stockholm.

På NYHETS-LISTAN!

I dagarna utsändes:

Styng i hjärtat —

frälsning eller religionisitet?
Av *Walter Erixon*. Pris 1:50.
»En bok som ästadkommer resultat! En bok som måste bli spridd! En bok som banar väg för den andliga verksamheten!»

Gud bakom allt

Dikter av *Inez E.-n.*
En gripande vacker diktsamling. Pris 50 öre. 32 sid.

FÖRNAM SANGREPERTOAR:

Solo och duett

En samling utländska och svenska specialkompositioner samt. och utg. av *Sam. Gallberg*. Pris 1:50.

STRANGMUSIKNYHET:

Julsånger

av *W. Erixon* och *Sam. Gullberg*. Pris 1 krona.
Ombud antagas och erh. god rabatt.

Utsändes till bokh. i dagarna.
Facklans Förlag A.-B.
Sthlm Sö. Postgiro 51314.

mycket av andras ofördragsamhet, nu skall ta skadan igen och visa samma trånga oförståelse och samma oförnuftiga fientlighet mot ett annat folk, är ett nytt och tragiskt exempel på den obönhörligt snurrande cirkulus vitiosus, som nationalismens idé sätter i rörelse.
Sten af Geijerstam.

Lise Lindbæk—Max Hodann: Jødene vender hjem. Aschehougs förlag, Oslo.

Här finns bara "vi".

(Forts. fr. sid. 1.)

— Det är inte möjligt för någon, som inte ändå sedan barn tiden arbetat i detta yrke att inte få rättä skickligheten. T. o. m. vid 18 år är det för sent att börja. Och ännu en sak! Man måste njuta av sitt arbete. — svarar här det lilla barnet. Det kan hänta dig som inlåsta slår till och tycker att arbetet alltid är detsamma, alltför enformigt. Men det enda som hjälper är att glädja sig åt att få utföra ett riktigt väljort arbete, säger hr Råsborg. — Då går det bra!

— Hur vi kom att överta bruket? När vi fick höra att arbetet skulle läggas ner, bad vi den dåvarande ägaren att i varje fall underlåta oss innan han vidtog några åtgärder. Varken han eller vi trodde så mycket på framgång, men vi ville försöka. Han gick med på att arrendera ur bruket till oss under en tid av tre år och ställde det arrendepriset till vårt förfogande under den tiden. Vi var 28 arbetare, som gick in som delägare i bruket och vi satsade tusen kronor var. 400 inbetalades kontant och resten drogs av på löneerna. Som dessa sattes så lågt som till 4 kr. om dagen första tiden och en krona om dagen dros av för att fylla andelskapitalet, var det ju en ganska strävans väg till början. Men rörelsen kunde drivas med eget kapital, och det lön på 25,000 kr. som vi utverkade av kommunen behövde aldrig tas i anspråk. Den första november i fjol kunde vi köpa glasbruk för 400,000 kronor! — Löneerna slogs nu med 36 kr. i veckan var till kommer fri bostad, fritt lön och delvis fritt bränsle. Dessutom har vi rätt att en eller ett par gånger om året göra en utdelning av en samlad summa till varje arbetare. På det sättet kan vi komma upp till den gällande lönenivån. Men vi tycker det är bättre att dela ut en större summa ett par gånger om året än att lägga det på veckolönen.

Hr Råsborg berättar också att samtliga bostadsbehov har reparerats i år. Och nu har turen kommit till uppförande av markfallare, planering av det ännu litet utfärdna området omkring bytan och bostäderna och andra försköningar. Det är med ett ord förbättringar, som komna både de enskilda arbetarna och hela samhället tillgodo.

— Det är inte bara själva arbetet som är intressant, slutar hr Råsborg. Intresset fördebblas genom att det är arbetarna själva som är ansvariga för det hela. Det behövs här inte vara fråga om »vi» eller »de». Här skall finnas bara »vi». C. H.

"Vi anbefalla livligt"

den ingående levnadsteckningen... ARVID GRADIN i rysk fångenskap av JOHAN DELLNER. Häft. 4-., mod. kart. 5.25. FORLAGET FILADELFA

Kejsarens nya kläder.

(Forts. fr. sid. 1.)

vå, utan också nämner något om förhållanden sådana de verkligen äro.

Jag hade till exempel tillfälle att se ett sådant brev, skriver författaren, det var föresten redan 1933. Man medgav däri att det inte hade lyckats att vinna arbetarna som man hade hoppats. De ställde sig avvisande och det var därför absolut nödvändigt att sätta in en ny, särskilt för arbetarna beräknad propaganda. Varje meddelande om någon slags opposition från arbetargrupperna var strängt förbjudt. Däremot gällde det att få så många bevis som möjligt för att den tyske arbetaren fullt och helt anslöt sig till Hitler.

Alltså, för att övervinna arbetarna berättade man för dem att hela arbetarklassen redan övertagit till Hitler. Varje enskild arbetare måste tro att just han var ungefär den siste, som ännu stod emot. På den tiden sattes också en preskampanj av stora mått igång. T. o. m. för mig själv, skriver författaren, jag som ändå hade sett denna rundskrivelse till tidingarna, var det svårt att stå emot den suggestiva verkan av tidingarnas hänförelse hyllningskrivier.

Ett annat intressant exempel: En cirkulärskrivelse meddelade att propagandan i Österrike tyvärr hade misslyckats. Man måste konstatera att antalet partisanskilna nazister i Österrike på ett halvår hade gått tillbaka med omkring 40 procent. En ny väg av propagandan släpptes lös — med de kända följerna: Ett par dagar senare kunde man lösa att omstyrningen i Österrike nu vare nära färdställda, att den nazistiska kampställningen nätt kokpunkten etc.

Den enda bittra trösten man har i detta bedrägliga spel är ju att möjligheterna till suggestion har sin gräns, slutar författaren. Nöden kommer att förvärras i Tyskland och hungern kommer till sist att fölla utslaget. Man kan inbillat ett folk snart sagt vad som helst, att judarna är förbytare, att armod är rikedom, man kan inbillat folk att det är de finaste nya kläder man visar dem. Det är bara en sak man inte kan: Man kan inte inbillat ett hungrende folk att stenar är brodd.

Europeisk orientering.

— Det är endast de nordiska länderna som lyckats med något sådant som Nordiska folkhögskolan i Genève, yttrade redaktör Sven Backlund vid början av sin föreläsningsserie, kallad Europeisk orientering, som han på inbjudan av Nordiska folkhögskolans cheförbund höll under lördagen och söndagen i Stockholm. — Flera länder har försökt något liknande, sade han, men det har varit oss förbehållet att lyckas med att låta människor från skilda länder, politiska partier och kyrkan komma samman på utländsk botten för att gemensamt studera och diskutera igenom problemen. Att ha kunnat detta, även om det ännu endast är ett experiment, är något enastående, något eget för Norden, dess demokrati, dess kultur. Detta, att kunna följa fri kritik och diskussion, fritt tankespele och fri sammanslutningsrätt, är något som ställer de nordiska länderna på en rangplats bland folk och ökar deras ansvar för den västerländska civilisationen som Italien och Tyskland. Bland de mera underströkna meningarna i denna på skilda synpunkter flödande föreläsningsserie var den om Italien. Efter världskrigets slut uppstogs de brutalaste och raste elementen, som inte kunde få annan placering, i polislika och de fascistiska kamporganisationerna. Det var detta som var katastrofen, vad vi nu se är endast en följd därf. Det är emellertid falsk sentimentalitet att tro, att de ekonomiska och finansiella sanktionerna mot Italien, som i första hand komma att fullständigt blint gå ut över de fattigaste folklikheten, skapande förtroende förskjutningen, på något sätt skulle vara humanare än ett snabbt verkande militärt polisinslag med stängning av Suezkanalen. Särskilt från de nordiska länderna borde i sin helhet en ökad politisk aktivitet sättas in i Genève. Redaktör Backlund har ju tagit till sin uppgift att vara vårt vakande utrikespolitiska samvete, någon slags kyrkostift, som icke tillåter oss komma in över dessa vitala frågor. Och han har en underbar förmåga att kunna vända upp och ner på invanda tankebanor och låta en inse, att det är riktigt som han säger. Fjärran från parthänsyn slungar han med eruptiv styrka ut sina kätterska tankar och skapar en entusiasm, som är sällsynt att finna hos sudoforet. Måhända idealiserar han arbetarrörelsen och Norden liit väl mycket, men det får väl skrivas på hans generositet. Olle Wedholm.

RADIOfabriken Auditorium reparerar alla apparater Allaströmsradio av märket Auditorium. Besök vår utställning Vasagatan 25. Tel. 2041 96

En ny Noak. Giv ett stöd åt hemhjälpn!

Vänskaperens senaste franska nyhet, en Noak av André Obeij, är ett skådespel av stor originalitet. Främst fångslar det dock genom sin komposition, det är uppbyggt med stor fasthet, och handlingen streras akt efter akt.

Noak är ingen annan än Bibelns gamle patriark från syndalldagens dagar, men skådespelet är varken en skildring eller en sagomålning, det syftar djupare och ger en tidlös och mänsklig studie. Genom hårda omständigheter växer Noak från den enkle, barnslomme mannen till en stark och stor gestalt. Han lösgöres alltifran sin omgivning, som vj makar övergivnen och gräns av tvivel, men reaktionerna tänder sig som en förtrostats vägg mot de ting som icke synas, och han är nöjd med sitt liv.

Även de övriga gestalterna äro levande tecknade, de äro fyllta med frikheten från en nyföld jord och med en rent fysisk glädje att vara till, men också med de tusen fel och skröpligheter, som vidlåda jordvarerelsen. Det är egentligen endast första aktens slutsen mellan Noak och urmänskan, som är grovt påsmått och värre okäta.

I Per Lindbergs dekorativa inramning blev pråken en fröjd för ögat. Man njöt av ursågen och stöten av dräkterna och belysningsarna. Arrarats berg verkade dock bygdliga. Vem som ansvarar för de olika djurskulpturerna, vet jag inte. De voro helt enkelt mästergliga. Djurbilderna voro så vackra och levande, att man svalt behåpen. Nalle Björn hade man sett applådera.

Men när man kommer till skådespelaren, blir man genast mera tveksam. Carl Ströms Noak blev levande genom sin enkla godhet och sin vackra nästa samklang med naturen. Men han växte aldrig till någon personlighet.

Så var där Noaks tre söner och deras flickor. Tänk om de rollerna råkat i händerna på begärade teaterkomponer! Då hade man fått uppleva något! Men Rut Stevens' och Anna Lisa Hydéns ballettröor gjorde ingen gläd. Mest störande var dock Olof Widgren, som inte tycktes ha märkt repertoarbetet utan fortsatte att spela sin hysteriker från »Sådana tider». Åke Obberg var grann att se på men spelade alltför elevmissigt. Arnold Sjöstrand och Karin Ekelund representerade teaterkundern men saknade konstnärlig spontantitet. Erkänns skall dock, att herr Sjöstrands roll ställde ordbära krav. Hilding Gavie hade fått en viss färg över sin urmänskan.

Anna Flygare-Stamman uppenrade en av sina gamla teatermammar. Varför? Hon borde väl äga möjligheter att peja djupare. Karin Schultz.

nen som nu hotas icke minst av stater som Italien och Tyskland. Bland de mera underströkna meningarna i denna på skilda synpunkter flödande föreläsningsserie var den om Italien. Efter världskrigets slut uppstogs de brutalaste och raste elementen, som inte kunde få annan placering, i polislika och de fascistiska kamporganisationerna. Det var detta som var katastrofen, vad vi nu se är endast en följd därf. Det är emellertid falsk sentimentalitet att tro, att de ekonomiska och finansiella sanktionerna mot Italien, som i första hand komma att fullständigt blint gå ut över de fattigaste folklikheten, skapande förtroende förskjutningen, på något sätt skulle vara humanare än ett snabbt verkande militärt polisinslag med stängning av Suezkanalen. Särskilt från de nordiska länderna borde i sin helhet en ökad politisk aktivitet sättas in i Genève. Redaktör Backlund har ju tagit till sin uppgift att vara vårt vakande utrikespolitiska samvete, någon slags kyrkostift, som icke tillåter oss komma in över dessa vitala frågor. Och han har en underbar förmåga att kunna vända upp och ner på invanda tankebanor och låta en inse, att det är riktigt som han säger. Fjärran från parthänsyn slungar han med eruptiv styrka ut sina kätterska tankar och skapar en entusiasm, som är sällsynt att finna hos sudoforet. Måhända idealiserar han arbetarrörelsen och Norden liit väl mycket, men det får väl skrivas på hans generositet. Olle Wedholm.

Barnvårdsbyrån i Stockholm, som i över 25 år verkat som enskild institution, har riktat en välfjän till enskilda människor att ekonomiskt understödda Barnvårdsbyråns hemhjälpverksamhet. Den påminner om att hemhjälp lämnas mot ringa eller ingen avgift till ekonomiskt svagt ställda familjer med minderåriga barn, där skuden på grund av barnarböd eller sjukdom är ur stånd att sköta hem och barn.

Hemhjälp utföres av hos Barnvårdsbyrån anställda i husligt arbete erfarna kvinnliga biträden.

Hemhjälp mottages, där den lämnas, med en tacksamhet, som mer än nog visar det stora behov den fyller. Hemhjälp gagnar också samhället: den förhindrar icke sällan familjens splittring vid moderns sjukdom och barnens utövning på asyl; den betyder förvisso många fall ett snabbare tillfrisknande och en förkortad sjukhusvistelse för modern; den verkar uppfostrande — där hemmet förfallit och barnen vårdlösats bringas ordning och stadkommes en upprykning av ofta bestående slag.

Hemhjälp har lämnats genom Barnvårdsbyrån under ett 10-tal år. Verksamheten åtnjuter kommunalt anslag och ett frivilligt förbidrag, varjämte för kostnads räckande erhålles tillfälliga bidrag från fonder och enskilda givare.

För att kunna upprätthålla verksamheten i likande omfattning som för närvarande, ser Barnvårdsbyrån sig nu nödsakad, då den för avsevärd tid framåt icke rimligen kan påräkna anslag av tillfälligt från fonder, som redan antitids — att hemställa om bidrag från enskilda givare.

Att Barnvårdsbyrån i Stockholm skall för sin behjärtansvärda verksamhet behöva anita privatpersoners givmildhet för ett ekonomiskt säkra en gren inom sitt verksamhetsområde, nämligen Hem-

hjälp, anser jag vara en stor skam för våra myndigheter, vilka med god vilja och förståelse, kan från donationer och fonder säkerställa och utvidga denna så viktiga barnvårdsinstitution.

Vadän detta knusel från myndigheternas sida?

Det är minst lika viktigt som andra sociala profylaktiska åtgärder, att Barnvårdsbyrån får arbeta utan stagnation under ekonomiskt tryck. Mycket ont bekämpas och mycket kunskap bringas hemmen genom denna hemhjälp. Lika viktigt som att stora summor gå till vård av barnen i sommarkolonier är detta, att barnen i hemmet under moderns sjukhusvistelse eller barnarböd, oberoende av årstiden, vilka omhändertagna av därtill särskilt utbildad hemhjälp. Ar hemmet misskött av en orkeslös moder, eller kanske till följd av slöhet och okunnighet, så kan det genom denna hemhjälp flyttas upp till högre stadnad, fysiskt och moraliskt.

Denna hemhjälpverksamhet borde utökas, så att den bleve en effektiv hjälp även vid Tuberkulosdispensarierna vilka sända sina patienter för längre tids vistelse vid sjukhus och sanatorier. En sådan hemhjälp kunde mången gång hindra att en moder för tidigt återvänder hem, innan risken för smitta lävts och hon således ej vore kompetent att sköta hem där barn finns. Vore inte detta en så viktig åtgärd för bekämpande av tuberkulossmitta, så att man kunde räkna på anslag även från Nationalföreningen mot tuberkulos för denna gren av Barnvårdsbyråns verksamhet?

Ett är säkert: Så viktigt är detta, framför allt annat, att vårt samhälle arbetar på att skydda det bäst samhälle vi ha! Intet är då för mycket påkostat!

Förbyggande åtgärder är väl det viktigaste för folkhälsan! Anna Pzl. Hedén.

Belöningen för all Er möda — ett eget, vackert hem. Varje år byggs i vårt land tusentals vackra, egna hem, som äro frukterna av mildvetet, idogt sparande. Denna sparsamhet har fötts och sporrats av en naturlig längtan, som innerst inne finnes hos oss alla. För Er, som så många andra, kan målet i början förefalla avlägset. Men när Ni betänker, att det i första hand gäller att spara till den nödvändiga kontantinsatsen, och att Ni sedan istället för byrnan varje år sparat en summa är Er själv — då måste Ni medgiva, att det finns alla skäl att genast börja samla till en egen grundplåt, och göra det naturligtvis i Ett eget lilla sparbank.

STOCKHOLMS LÄNS SPARBANK. Grundad 1862. DROTNINGGATAN 39, STOCKHOLM. Tel. 23 29 75.